

BRASSÓ, közép vár-utca 263.
hova a lap szellemi részét illető minden
közlemény intézendő.
Kéziratok vissza nem adatnak.
KIADÓHIVATAL:
ALEXI KÖNYVNYOMDÁJA, BRASSÓBAN
színház utca 95 sz. alatt,
hova az előfizetési pénzek s hirdetések
börmentesen küldendők.

BRASSÓ

ELŐFIZETÉSI ÁR:
helyben házhoz hordva, vagy vidékre
postán küldve:
Egész évre 7 frt., Félévre 3 frt 50 kr.
Negyedévre 1 frt. 80 kr.
Külföldre egész évre 20 Frank.
HIRDETÉSEK DÍJA:
4 hasábos garmond-sorért 4 kr. 1—10 sor
helye 40 kr.) Minden egyes hirdetés helyeg
díja 30 kr., nagyobb és többszöri hirdeté-
seknek kedvezmény; nyílt-tér sora 10 kr.
Hirdetések és nyílt-tér előre fizetendők.

Politikai, társadalmi, közgazdászati, közművelődési és szépirodalmi lap.

MEGJELENIK HETENKÉNT HÁROMSZOR: KEDDEN, CSÖTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

Hirdetések felvételnek: Brassóban: A kiadóhivatalban; Budapesten: Lang Lipót és Schwarz; Haenstein és Vogler (Jaulus), Dukas és Mezei, Goldberger A. Bécsben: Haenstein és Vogler, (Ottó Maasz), Schalek Henrik, Oppelik Alajos, Duke M.; Frankfurtban: Daube G. L. és Társa; Berlinben: Rudolf Mosse; Bukarestben: Herz I. és Vazina R. hirdetési irodájában

5. szám.

BRASSÓ, Szombat, január 10-én.

I-ső évfolyam 1885.

Brassó, január 9-én.

Brassó város képviselő testülete közelebb-
ről megújítandó, a mennyiben ezen képviselő
testületbe 50 új tag választandó.

A város képviselő testülete szűkebb hatá-
rok között ugyanazon hivatással bír majdnem,
mint az országgyűlés vagyis képviselőház, mert
míg az utóbbi az ország ügyeivel foglalkozik,
az előbbi ugyanezt a város ügyei tekintetében
teszi, és a kettő között fennforgó különbségek
közül a legkiválóbb az, hogy míg az ország-
házba lehetetlen mind oly képviselőket választani
és küldeni, kik az egész ország ügyeit,
bajait, szükségleteit és óhajait ösmerik és ezek-
nek megfelelni is tudjanak, a város igen is
van azon helyzetben, hogy képviselőtestületét
oly egyénekből alakítsa, kik a város általános
és speciális viszonyait ösmerik és ezért e te-
kintetben a város, ha a választásnál hibát kö-
vet el és kellő ügy és szakösmeret nélküli
egyéneket választ ügyei vitelére, e hiba csak
önmagát bosszulja meg.

Nálunk eddig az ily képviselő testületi
tagok megválasztása tekintetében két korszak
különböztethető meg, az egyik a régebbi, mely-
ben az itt domináló szász nemzetiség a magyar
és román elem ebbeli jogosultságát belátva,
előleges megállapodás alapján bizonyos számú
magyar és román polgártársat is választott be
a képviselő testületbe, a másik, a legújabb
korszak, melyben a szász nemzetiségi önérték
jogtalan, (mert az az itt élő magyar és román
polgárság által soha meg nem támadtatott, meg
nem bántatott) emelkedése következtében, a
magyar és román elem a képviselő testületből,
ha nem szorítottatott is egészen ki, de nagyrészt
csökkentetett.

Hogy ezen utóbbi korszak minden tekin-
tetben káros és végzetes volt városunkra nézve,
az tagadhatatlan és e tekintetben tán elegendő
hivatkoznunk városunk jelenlegi zilált anyagi
viszonyaira és multjára, melyben az itt lévő
nemzetiségek testvéries együttélése követke-
ztében a város vagyonosodott, az ipar és keres-
kedelem virágzott és általános jólét uralgott.

Lapunk programja szerint is hivatásunk
lévén a város javát és a polgárság békés együtt-
élését előmozdítani, ha most a városi képviselő
testület megalakítása küszöbén, a választás előtt
felszólalunk, nem célunk recriminációkba bo-
csátkozni, avagy régi sebeket feltépve, azokat
sajgókká tenni, és nem célunk az eddig
követett eljárást kritisálni, de igenis célunk a
városi polgárság figyelmét felhívni arra, hogy
a képviselő testület azon közege a városnak,
mely ugyyszólva összes ügyeit intézi; hogy a
városi ügyek különösen nálunk, hol régebbi
hibák sürgősen jóvá teendő, igen fontosak és
olyanok, melyeknek helyes, alapos és a vá-
ros javára leendő elintézése, sok jóakaratot,
nem kis képzettséget, alapos ügy- és szakös-
meretet, ügybuzgalmat és minden nemzetiségi
elfogultságtól ment, csakis a város javát szem,
előtt tartó felfogást feltételeznek és kívánnak
meg, és hogy csak ha ily irányban kipróbált
egyének választatnak meg, lehet kilátás arra,
hogy a városi ügyek szakavatolt és tapintatos
elintézésben fognak részesülni.

A városunkban uralgó és sajnos! a városi
ügyekkel is nem kis mérvben előre tolt nem-
zetiségi elfogultságnak ezen választásoknál le-
endő mellőzését nemcsak a polgárok békés
együttléte, de maga a város java is kívánja,
mert ha kétségtelen is az, hogy szász polgár-
társaink egy része bír a kellő elhivatottsággal
arra nézve, hogy a városi ügyek vezetésére
befolyjon, az is tagadhatatlan, hogy a magyar
és román elem is a számának megfelelő kép-
zett és oly tagokat képes felmutatni, kik a

város ügyeit ösmerve, azok rendezésében el-
fogulatlanul közreműködni képesek, és ha a
választásoknál a nemzetiségi sűrűlódások által
előállható ellenszenvet mellőzni akarjuk, ez csak
ugy érhető el, ha szász polgártársaink a velők
szemben összevéve majoritásban levő, de külön-
külön minoritásban levőnek látszó magyar és
román elemnek is szabad kezét enged, hogy embe-
reit megválassza, avagy ha szász polgártársaink
előzetesen megállapodva a többi nemzetiségek-
kel, ezekből egy bizonyos számot megválasz-
tat, a mint ezt régebben tette.

A mi óhajunk és kérésünk tehát az, hogy
a választás békében folyjon le, hogy a nemzeti-
ségi szempontok mellőztessenek, hogy tekintet-
tel a három nemzetiségre, a képviselő testületi
tagok aránylagosan mindhárom nemzetiségből
békésen választassanak és választassanak olya-
nok, kik a városi ügyeket ösmerve, a kellő
képzettséggel is bírnak hivatásuknak megfelelni.

Ezen óhajunk teljesítése első sorban szász
polgártársainktól függ, rajtuk áll nekünk a
békés jobbot nyújtani; a város ügye közös
ügyünk és vajha e választás oly sok borus év
után a testvérülés, az egyenlőség és a békés
együttélés hajnalát derítené reánk.

Dr. W. J.

Belföld.

A közmunka és közlekedésügyi m. kir.
miniszter a következő körrendeletet intézte vala-
mennyi vasuti igazgatóságához, a nőknek a vasuti pá-
lyafelügyeleti szolgálatnál való alkalmazása tárgyában.
Az 1874. évi május hó 21-én 23,692/873. és 1876.
évi augusztus hó 20-án 12,658. sz. alatt kelt itteni
körrendeletek kiegészítéseül azon feltételeket, melyek
alatt a nők a pályafelügyeleti szolgálatnál alkalmazha-
tók, a következőkben állapítom meg, ugymint: 1. azon
nők, kiket az erre hivatott szolgálati felsőbbség egyes
— különben csak pályaeőrök által végzendő — teen-
dők ellátásával szándékozik megbízni, az ezen szol-
gálati teendőkhez megkívántató minősítvénynyel kell,
hogy birjanak. Ennélfogva a pályaszolgálatnál alkal-
mazandó nőknek erre szellemileg és testileg alkalma-
saknak, s a szükséghez képest az írás- és olvasásban
jártasaknak kell lenniök; továbbá a reájok bízandó
szolgálati teendők ellátására nézve előzetes vizsgálat
alján teljes minősítésük megállapítandó, — s a szol-
gálati kötelemek lelkiismeretes ellátásának biztosítására
tőlük fogadalom veendő. Ha a szolgálat önálló ellá-
tásával bízhatnak meg, azért felelősek. 2. Nők szol-
gálat a férfiak szolgálatát teljesen nem pótolhatván,
alkalmazásuk a helyi viszonyokhoz, a nap időszakai-
hoz és a forgalom terjedelméhez képest, többé vagy
kevésbé korlátozandó. A sorompó és az összes jel-
zési szolgálatra önállóan alkalmazható, de a vonal-
szolgálatra rendszerint nem, s csak kivételesen, a he-
lyi viszonyokhoz mértén bizható erre képesített nőkre
a szabályszerű szakaszvizsgálat, vagy az értesítvények
továbitása. Nők szolgálata rendes körülmények kö-
zött következő esetekben vehető igénybe, ugymind:
a) a pályaeőr, a sorompó és jelzési szolgálatban nő ál-
tal helyettesíthető a végből, hogy az ő a helyettesítés
tartama alatt magát kellőleg kipihenhesse. b) A nő
az ő mellett egyidejűleg és rendszeren tehet szolgálatot
és pedig: az ő ellátja az összes szolgálatot a fonto-
sabb helyen, mialatt a nő a sorompó és jelzési szol-
gálatot egy, az őrháztól nem messze eső más ponton
teljesíti. c) A nő az ő hivatalos távollétében s előre
nem láthatott esetekben végzi a sorompó és jelzési
szolgálatot. d) A pálya közelében lakó csoportvezetők
és munkások nejei elláthatják a sorompó és jelzési
szolgálatot az alatt, míg a vonalszolgálatot a tulajdon-
képeni pályaeőrök vagy külön vonalőrök végzik.

Ezen esetben azonban a nő szolgálattétele lehe-
tőleg a nappali időre szorítandó és éjjel a nők férfiak
által helyettesítendők. A szolgálatra alkalmazott nőkre
nézve a pihenési idő tekintetében a pályaeőrökre nézve
érvényes határozatok alkalmazandók. Minthogy pedig

a nőknek a pályafelügyeleti szolgálatnál a fentebbi
esetekre szorított alkalmazása is csak kivételesen fog-
hat helyt, ahhoz a m. kir. vasuti főfelügyelőség enge-
délye mindenkor előzetesen kieszaközlendő lesz. Arra
nézve végre, hogy a pályafelügyeletnél alkalmazandó
nők elláttassanak-e s ha igen, mily egységes jelvény-
nyel? — az igazgatói értekezlet után javaslatot várok.

Külföld.

Nagy anarhista tüntetés szemtanui voltak
a párizsiak e hó 5-én. Az Ornans boulevard egyik
házát, melyben Michel Lujza anyja meghalt, már
kora reggel nagy néptömeg vette körül, melyben fel-
tűnően sok volt a nő. Kevéssel 11 óra előtt meg-
jöttek a különböző forradalmi pártok vörös zászlóikkal,
mire csakhamar megindult a skálátvörös immortel-
koszorúkkal borított halottas kocs. E mögött az el-
hunyt rokonai mellett haladt Rochefort és Gambon
képviselő s hátuk mögött a Blauquisták és az anar-
chisták egymástól szigoruan elkülönözve, mindnyájan
vörös immortellekkel gomblyukaikban. A rendőrség
megtett minden előintézkedést a kitörhető zavargások
rögtöni elfojtására. A halotti menet az Ornano ka-
putól kezdve hangosan éltette a kommünt és a társa-
dalmi forradalmat valahányszor egy-egy rendőrt meg-
pillantott. — A temetőben óriási néptömeg előtt leg-
előbb Rochefort s utána Vaillant községi tanácsos
beszéltek, mindketten a legmelegebben emlékeztetve meg
elhunyt barátjuk feláldozó szeretetéről. — Michel
Lujza nem volt jelen a temetésen, bár egyáltalában
koholmányának mondják ama híreket, melyek szerint
egészen megtévelyodott; a temetésen jelenlevők ellen-
ben arról győződtek meg, hogy teljesen ép eszénél
van s a legjózanabbul intézkedett a teendők iránt. Az
a szándéka, hogy ha mint híresztelik, csakugyan ke-
gyelmet kap, külföldön huzza meg magát, miután
Franciaországban már nincs, ugymond, mit keresnie.

Leval francia hadügyminiszttert általá-
ban úgy a republicanus, mint a konservatív lapok elő-
zékenyen fogadják s kineveztetését általában a tonkingi
ügy gyors elintézésének jeléül tekintik. Egyébiránt el
kell ismerni, hogy Leval tábornoknak nagy a szeren-
cséje; kinevezésével egyidejűleg ugyanis mindjárt győ-
zelmi hírek érkeznek a khinai határról, mely az ő éles
működési programját nagyon is portálja. Négrier
tábornok 12,000 khinait támadott meg Su mellett s erős
hadállásukat, mint látszik, hősiesség védelem ellen elfog-
laltván, teljes győzelmet aratott fölöttük s jelentékeny
veszteségeket okozott minden tekintetben a khinaiaknak.

Keleti határzár.

Vita a román kamarában. — Saját levelezőnkől.

Az osztrák-magyar határ elzárása tárgyában élénk
vita folyt a román kamarában. Scheleru képviselő
kérdést intézett a kormányhoz, hogy az osztrák-magyar
határ miért záratott el a román állatok előtt s ez in-
terpellációt hosszabb beszéddel indokolta. »Négy éve
már — így kezdé — hogy szomszédunk ezt az intéz-
kedést életbe léptette, mert Budapesten egy részvény-
társulat alakított, főleg sertéskereskedésre. 1870-től
1881-ig 50 millió frank folyt Romániába a marha- és
sertéskereskedésből. Azóta ez összeg lejjebb szállt s
ma már igen csekély az. Szólok szerint azon sertések,
melyeket Budapestre szállítanak, igen sok győtrelem-
nek vannak kitéve, mert a magyarok egészségügyi bi-
zottságot szerveztek, mely mindig talál beteg állatokat,
azokat leöleti és csekély árban megfizeti, azonban a
faggyut az e célra létesített szappan-főződében fel-
használja. Szónok ezután fejtegette, hogy ha az
osztrák-magyar kormány a románok állataival így bá-
nik, hasonló eljárással felelhetnek a románok is a
szomszédok termékeivel szemben. Szónok kifogásolja
hogy a román belügyminiszter nem volt elég erélyes.

Ezután Cogolniceanu emelt szót. A konservatív
kormány alatt Ausztria-Magyarországgal kötött szerző-
dést ő és a szabadelvű párt erősen megtámadták volt.
A szerződés védői két előnyt tüntettek fel: u. m. au-
tonomiánk elismerését és hogy állataink terményeink

előtt a határ megnyitattik. Ausztria sok nehézséget okozott nekünk a szerződés alkalmazásánál, de legalább ezelőtt négy évig terményeink és állataink bevitele szabad volt. Most már a szerződésnek ezt a részét sem tartja meg szomszédunk.

Sturdza külügyminiszter természetesen tartja, hogy ez a kérdés az országot izgatottságban tartja s nem veszi rossz néven, hogy Scheleru és Cogolniceanu a parlamentbe hozták. A miniszter azt mondja tovább, hogy a szerződés 5-ik pontja mind a két államot kötelezi a szabadkereskedés fenntartására, de az állatok orvosi vizsgálat alá veendő. Ezt teszi Ausztria-Magyarország s ezt tette Románia is 1882-ben. Midőn azonban a szerződéstől eltérés történt, a miniszter mindig felszólalt s erőlyesen működött, mert ő is csak van olyan hazafi, mint Scheleru és Cogolniceanu. A miniszter hiszi, hogy az állatorvosok által tett intézkedésekből ki fog tűnni, hogy hol van ragály s aztán, ha sehol sem lesz, a kormány nagyobb erőlylyel fog felléphetni. Cogolniceanu hosszadalmas fejtegetés után indítványozza, hogy az országgyűlés küldjön ki 9 tagból álló bizottságot, mely a levelezések alapján állapítsa meg, hogy mi okból zárta el Ausztria-Magyarország a határt?

Bratiănu miniszterelnök megjegyzi, hogy ha Cogolniceanu a mellett maradt volna, hogy a szerződést bírálja s azt fejtegette volna, hogy miként alkalmazza ezt Ausztria-Magyarország hazánkka szemben, akkor a szóló is értené fellépését. De ő kizsákmányolja az ügyet és kormánykérdést csinál belőle. Mit fognak erre az idegenek mondani s mi értéke lesz szavainak Ausztria-Magyarország előtt, ha látni fogják, hogy olyan hazafias érzületből szólalt föl, melynek célja a kormány megbuktatása. Mit tegyen az a bizottság? Meg fogja-e nyerni azt, a mit a kormány három év alatt nem nyerhetett meg? Nincs oka Cogolniceanunak a tapsok felett örvendezni, mert a szóló jól ismeri Európa mai helyzetét. Cogolniceanunak vannak barátai Ausztria-Magyarországban, tessék, kérdezze meg, nem követett-e a szóló mindent el a végre, hogy megértsék odaát, hogy nem ilyen módon készítik elő a jövő szerződés megkötését. Küzdelem van ma Európa mindenik államában, sőt Amerikában is, mert vannak államok s így Franciaország is, melyek nemcsak az állatokat tiltják el, de még a füstölt sertéshúst is. Cogolniceanu talán azt hiszi, mi erősebbek vagyunk, mint azok az országok? Ausztria-Magyarország ugyanezt a rendszabályt léptette életbe Szerbiára és Bulgáriára nézve is. Nem fenyegetésekkel fogjuk Ausztria-Magyarországot más érzelmre hajlítani, hanem komoly szerződéssel.

A vita bezáratván, a parlament napirendre tért Scheleru interpellációja felett.

Erdély és a magyarság.

E czim alatt a »Pesti Hirlap« következő cikket közli:

A Királyhágó nemcsak geográfiai fogalom. Nemcsak azt jelenti: itt végződött hajdan Magyarország és kezdődött Erdély. A teljes politikai egység daczára fájdalmas jelentősége van. Azt jelenti, hogy itt végződik a magyar nemzet folytonossága. A nyugati Kárpátoktól, Pozsonytól, Soprontól kelet felé terjed a grammatikai magyar nemzet. Egy folytonosságban magába

foglalja a Dunántul s az Alföld népességét. Itt-ott vannak benne nyelvsgzigetek, de a népben, a társadalomban dominans, rendithetlen szerepe van a magyar fajnak.

A Királyhágó azonban választó vonal grammatikailag is. A kopár bérecek, a mint égfelé emelkednek, azt hirdetik, hogy társadalmilag itt vége a magyar világnak. Erdélyt politikailag birjuk, de nem a társadalom által. A Királyhágón tul egész a Székelyföldig csak magyar nyelvsgzigetek vannak. Egy folytonosságban nem terül el a magyar nyelvvidék. A városokban központokban lakik a magyar elem; de mily csekély a száma! Hatszázharmincezer a székelyekkel együtt. A székelyek nélkül, a kik 424 ezeren vannak, alig hogy meghaladja a kétszázezeret. Kétszázezer magyarral kell tartanunk Erdélynek háromnegyed részét: Alsó-Fehér, Besztercze-Naszód, Brassó, Fogaras, Hunyad, Kolozs, Szeben, Szolnok-Doboka, Kis- és Nagy-Küküllőmegyéket. Közel másfél millió nem-magyar nyelvű lakosságot!

A románság mint tenger veszi körül a magyar faj kis szigeteit. És nem a szigetek hóditanak, hanem a tenger. A magyarság a Királyhágó és a Székelyföld közt nem emelkedőben, hanem süllyedőben van. Mindinkább összezsugorodik a román ár a megyékben, csak a városokban diadalmaskodik.

Fogyott a magyarság a legutóbbi évtizedben Kolozsmegyében hatezer, az oláhság ellenben ugyanott növekedett hatezer fővel. Hunyadmegyében, Besztercze-Naszódban jelentékeny a magyarság megfoghatkozása. Kis-Küküllőben két ezerrel vagyunk kevesebben, mint voltunk másfél évtized előtt.

Tehát nemcsak nem terjeszkedünk, hanem összezsugorodunk a Királyhágón tul.

Nemcsak nem hódítunk a román elemtől: ez hódít tőlünk.

Nemcsak nem olvasztunk: minket olvasztanak. Erdélyben pusztulunk akkor, midőn a hatalom a kezünkben van. Mi történik, ha egy végzetes pillanatban megrendülünk a hatalom polczán? Mi történik egy háboru után, melyben esetleg Ausztria-Magyarország lehet a vesztes?

Pedig az ellenkezőnek kellene történnie. A magyarságnak nemcsak a városokban, hanem a vidéken is terjednie kellene. A magyar társadalomnak mindig nagyobb tért kellene foglalnia. A szikla súlyával rá kellene nehezkednie a velünk ellenséges elemekre. A viz csendes állandó működésével alá kellene mosnia a román tömegeket.

Ezt tenné jól szervezett erős társadalom. A székelységnek és a magyarságnak már eddig össze kellett volna érnie a százados munkában, mint az alagút ásóknak, kik a hegy két ellentétes oldalát vájják. A román hegy már rég át lehetne furva.

De az ellenkező történik. A magyarság a Királyhágón tul sok helyen tért vesz. Az oláh még elszigetelve sem olvasható be, a magyar elem, ha mesterségesen nem mentik, beolvad, mihelyt a románság közepett elszigetelt helyzetbe jut. A kulturfajt fölemészti a barbárság. Az aranynek is van rozsdája.

Ha a székelyek nem volnának, Erdélyt nem tartatnók meg. Előbb elvesztenők társadalmilag, aztán politikailag. Ugyanaz történnék, a mi a Dráván tul végbe ment. Onnét is először a társadalom vonult

vissza, azután visszavonult az állam. Egyedül a székelység nem enged a nemzetiségi nyomásnak. Egyedül ezt nem képes apró szilánkjában sem beolvasztani az oláhság. Inkább a székely tudja asszimilálni a kisebb tömbökben közéje vegyült oláh elemet. A görög-nem-egyesültek a Székelyföldön mind román eredetűek. A mi még van is oláhság a székelyek közt, az mind be fog olvadni. Mert a székely nem tanul meg semmi nyelvet a magyaron kívül. És mert a székely nem veszti el vagyonát. Földjének legkisebb szalagját is gondosan őrzi. Fiuról-fiura hagyja; az idegen elemet nem engedi saját teste és vére közé ékelődni.

Ha magyar faj mindenütt oly szilárd, kemény, mégis oly hajlékony, élelmes volna, mint a székely, akkor nem volna baj. Akkor a magyar társadalom saját erejére, és ösztöneire hagyatva is megtudná oldani nemzeti feladatainkat. Akkor maholnap nem lenne nemzetiségi kérdés nemcsak a Királyhágón innen, hanem azon tul sem.

Az erdélyi magyarság nem csekély része székely származásu, főleg az intelligencia. A székely eredetű erdélyi magyar nem is oláhosodik el. A többiben azonban nincs ellenállási képesség. De főleg nagyon kevés számu; a román elem óriási tulsulyban van felette.

Küzdelmét, vergődését nem szabad tétlenül nézni. Amit megtehet a kormány, tegye meg. De a főfeladat a társadalom vállaira sulyosodik.

A Székelyföld és a Királyhágó közt kevés magyarságot úgy kell szervezni, mint valamely hadsereget. Az organizmusnak magában kell foglalnia az intelligencia legmagasabb emeleit és köznép legalsóbb rétegeit.

A hivatalos organizmus nem elég.

Nem elégséges a megye és a tanfelügyelő. A társadalomnak sokkal többet és sokkal jobban lehet tennie.

A közművelődési egyletek egész hálózatával kell elborítani Erdélyt. Az összes királyhágóntuli magyar társadalomnak be kell lépnie ez egyletekbe.

A kolozsvári jó kezdete; de előreláthatólag elégtelen. Valamennyi erdélyi megyében kell külön egyletet alakítani, s a kolozsvárral valamennyit összeköttetésbe hozni. Csak ez összeköttetés teszi lehetővé az egységes és hatályos működést.

A királyhágón innét is szükségesek lesznek ez egyletek. A már létezőket ujjakkal kell kiegészíteni, s valamennyit Budapestre központosítani; a kolozsvári központnak is érintkezésbe kell majd lennie a budapestivel.

De erről máskor. Hogy mit kell csinálni a budapesti iskolaegylettel, s a közművelődési egyletek országos hálózataival: ki fogom fejteni legközelebb. Jelenleg csak Erdélyről akarok szólni.

És itt még a közművelődési egyletek sem tehetnek eleget. Szükség van tervszerű, következetesen keresztülvitt állami politikára és társadalmi akcióra.

Ha igaz — amint igaz — hogy a székelyek által tartjuk Erdélyt társadalmilag, akkor igaz az is, hogy csak a székelyek segítségével erősíthetjük meg azt.

A Székelyföld bő népességű. A szegény megyék viszonylag ritka népességűek ugyan, ha az összes székely területhez viszonyítjuk a lakosságot. De ez nem helyes összehasonlítás. A termő földhöz képest a

A „BRASSÓ“ TÁRCZÁJA.

R ó z a.

Beszélyke Baráczy Sándortól.

(Folytatás.)

„Ma kiváló szép hang fölött rendelkezik,“ mondá a grófné marasztalólag, midőn kerevetéhez vezetém. És csevegett sokat, sokat. Kíváncsisággal kérdezősködött ujjabb alkotásaim felől, s élénken fejezé ki óhaját, hogy a magyar festészet óriási haladása mellett vajha a szobrászat se maradna a külföldi mögött. Mivelt, hazafias lelke amugy is gyűpontja lévén a honi langeszeknek, figyelme az irodalom és politikai élet minden legkisebb mozzanatára lelkiismeretesen kiterjedt. Udvarlója, Széplaki báró épen egy politikus csoport közé vegyült. Angelika mintegy felszabadulva a fesz alul, pajzánul felém hajlék s édelgő, majdnem reszketeg hangon mondá: „Őn szerelmes. És boldogtalan! Elárulta éneke!“

Nem válaszoltam. Pir árasztotta el arczomat. Szemembe tóduló könyeim a grófnő hideg gunyos nevetése fagyasztá meg szívem medrében.

„De hogyne is lenne szerelmes valaki, ha folyton hideg márványalakok közt elzárkozva mereng! Igen! Holnap meglátogatom műtermét, mielőtt Párisba távoznám.“

S azzal meghajtva magát, a mellékterembe távozott, hol a theazás kezdetét vette. Egyik barátom kartón ragadott s a dohányzó szobába vezetett.

„Vigyázz magadra, mondá; a grófnő mai kitün-

tető kegye a szépelgő báró irigységét nem kis mérvben ébresztette föl. Jól tudja, hogy méltó vetélytársa vagy. Még megverekszik veled. Ő kegyelmének ez már legyőzhetlen természeté.“

Elmosolyodtam. Hisz az a kaczer hölgy legfőlebb csak játékszerül használt föl a báró szenvedélyének nagyobb ébresztésére.

„Annál rosszabb, mert akkor egyáltalán nem szeret.“

De mit is törődtem az ő szerelmével! S az eshetőleges párbaj? — Tudtam, hogy a báró felülmulhatlan jó vivő és lövő, de mert életunt voltam, épen tárt karokkal fogadtam volna az óhajtott halált.

A kihívás legott nem késett. Másnap a rákosi határon pisztolypárbajt vívtam Széplakyval. . .

Aznap Angelika meglátogatta műtermemet az öreg inasától kísérve. Nem tudtam fogadni; keblemen, szívem közelében, mely seb tátongott, melyen át a sápadt halál életemért nehéz tusát vívott a fiatal természettel.

Makacs természetem győzött. Midőn hosszas eszméletlenségből felécsudva, bágyadtan feltekinték, pillantásom Angelika menyei arczára esék. S ő fölém hajolva, kulcsolt kezeire hullatá gyöngyszeme harmatát. Mögötte állott az orvos és az öreg Jakab, a grófnő hú kísérője.

„Érted szenvedek!“ sugám halkan; s a büszke kaczer nő, megfedekezve minden illemről, rám hajolt s hosszú forró csókot nyomott halvány ajkamra.

Ő szeretett!

Felgyógyultam. A vidám tavasz ujra rám mosolygott ezer illatával. beszédes madárdalával. A nyári

nap pajzán sugarait ablakomra bocsátá, — s mégis kopár hideg tél vonult keblemen át. Angelika nem volt többé közelemben. Vigaszangyalom Párisba távozott. Ki tudja, mikor látom? Pedig hozzá voltam édes hangjához, vakító mosolyához szokva. Mért is látogatott meg naponta! Vártam az éjt, hogy álmaimban vlee lehessek, és lázas türelmetlenséggel néztem a déli időszaknak elébe, hogy láthassam, hogy gyógyító virágkezeckéjét sebzett keblemhez szorítsam.

S ő? Hozzám hajolt s hő csókjával elárasztotta szememet, ajkamat, s akkor azt sugta:

„Szeretek!“

Róza elmosódott képe egy másnak adott helyet szívemben, mint mikor a halvány hajnalpir elenyészik a ragyogó napfény előtt. Szeretni viszonyszerelem nélkül, és szeretni reménytelenül, — ez volt szívemnek sorsául adva. Az első emelt, lelkesített, — a második földre sujtott. Mit is remélhettem Angelika szerelmétől? Legfőlebb csalódást.

Az agg lelkésztlől eközben levél érkezett szülőfalumból. Irta, hogy Róza férje nem méltó neje szerelmére. Könnyelmű, pazar és kártyás. A nő atyja, a nemzetes úr egyik izgatott percében áldozatul esett a szélhűtésnek. A fényűző Berki pedig azóta mindinkább süllyed, neje pedig sir és hervad.

Jól esett hiuságomnak, tetemes összeget bocsátani a lelkész rendelkezésére, hogy a fiatal pár pénz-zavarain mintegy saját nevében segítsen. Így kölesönt nyujthatott nekik a visszafizetés reménye nélkül is.

(Folytatása következik.)

Székelyföld a legnépesebb. Hiszen azért kénytelen a székelység egy része kivándorolni, mert otthon már nem élhet meg keskeny földszalagjain. De lehetővé kell tenni, hogy Székelyföldön nagyobb számú lakosság élhessen.

Ezt elérhetjük az ipar által.

A Székelyföld az ipar számára van teremtvé. Van vize, fája, olcsó napszáma, s minden mesterség megtanulására ügyes népe. Az eddigi kezdeményezések is megmutatták, mit lehet a Székelyföldön teremteni, Trefort keze e téren is áldásosan működött. A sepsi-szt.-györgyi szövő-ipar már is hires. Nagyban kell végrehajítani, a mi kezdődött kicsiben.

A mégis felesleges népességet azután Erdély belső részei felé kell terelni. Hadd erősítse ott a gyenge magyarságot. A Székelyföldet az erdélyi magyarság állandó, örökké üde forrásává kell tenni. Onnét kell regenerálni és felszaporítani a királyhágóntuli magyarságot.

Erdélyt megtartották nekünk a székelyek, most ugyancsak nekik kell társadalmilag meghódítaniok.

Az eszmét felvetettem már másutt. Most felvetem újra. Fogok róla szólni ismételten, kifejtendem részletesen.

De az eszme csak megtestesítve terem gyümölcsöket. Megvalósítása pedig csak úgy lehetséges, ha mindazok, kik jónak látják, válllvetve közreműködnek létesítésére. E cikk csak hang: Erdély bérceinek kell azt vízhangzaniok.

Ellenkező esetben el fog hangzani, mint a kiáltás a pusztában. Az erdélyi intelligenciától függ, hogy ez meg ne történjék.

Beksics Gustáv.

Vidéki élet.

Nagy-Szeben, 1885. jan. 6.

Fontos hely nemzetiségi tekintetben Brassó, de nem sokkal áll ennek mögötte Nagy-Szeben sem. A különbség a kettő között az, hogy Brassóban a higgadt és komolyabb szász elem az uralkodó, holott nálunk a hevesebb az. Így azután természetes, hogy a mi magyarságunk szerepe is nehezebb, helyzete is bajosabb. — De hát azért nincs okunk panaszra — már t. i. e tekintetben — mert a magyarság között az összetartás és egyetértés igen nagy. A sok tisztviselő, néhány kereskedő s iparosok között a legszebb harmónia uralkodik, melyeknek ügyeit a szebeni magyar kaszinó karolja fel hathatósan. Ezzel azonban távolról sem akartam azt mondani, hogy nincs annyi — meg annyi jogos sérelmünk és panaszunk. — Van bizony elég, — lesz alkalmam ezeket e lap hasábjain szellőztetni s a külvilágnak, honfitársainknak bemutatni. Ma csak a legutóbbi napok társadalmi mozzanataival akarom első levelém megkezdeni.

Vasárnap magyar műkedvelői előadásunk volt. Ily élvezetekben nálunk nincs hiány. Egyrészt a kaszinó, másrészt egyes lelkes hazafiak és honleányok gondoskodnak a magyar szellem terjesztése- és művelődéséről. A műkedvelői előadásunk városunk magyarságának intelligens része csaknem teljesen jelen volt. Az előadás fényesen sikerült.

A román nőegylet szombaton igen díszes és előkelő közönség által látogatott hangversenyt rendezett. A műsor minden egyes pontja nagy tetszést aratott, de leginkább érdemi meg a felemlítést a vegyes kar éneke, mely Haydn tavaszi dalát nagy sikerrel, gyönyörű készültséggel adta elő. — Tánccsónó- s tánccsónóban nem volt hiány. — Ép így nem kevesebb dicséretet halmozhatok a korcsolya-versenyre. Sok versenyző s még több néző közönség lepte el a tért, mely zajosan megéljenek a győzteseket. — Volt különben hosszú — orr is elég.

A „Gewerbeverein“-nak egy brassai vendége is volt a héten. — Ugyanis az ottani hasonnevű egylet elnöke, a brassai börgyáros Dück József hétfőn igen érdekes felolvasást tartott ez egylet helyiségeiben. Én nem voltam jelen, csak mások után írok. A felolvasásnak czíme volt: „Austria-Magyarország és Románia közti kereskedelmi és vámszerződésről“. Maga a tárgy érdekes volta igen nagy számú közönséget vonzott s mondhatom, a felolvasónak oly gyönyörű és előkelő közönsége volt, minő ily alkalmakkor ritkán szokott együtt lenni. — S habár a tárgy nagyon elvont s nem mulattató, mindazonáltal számos nőhallgató is volt jelen. Tárgyát a felolvasó — mint hallom — igen sikerülten dolgozta fel s igen nagy tetszésben is részesült.

Ez hétfőn este volt, megelőzte azt nappal egy másik eset, mely nagy ijedelmet okozott. — A kath. templom jobb oldali oltáránál hirtelen tűz ütött ki. Hiába kutatják a tűz keletkezésének okát, mindeddig nem jöhettek annak nyomára. Szerencsére még idejekorán észrevették a tüzet s így sikerült is azt csak-

hamar nemcsak lokalizálni, de elfojtani is. A kár nem nagy. —

Ezek volnának a lefolyt hét nevezetességei. — Egyébről ma nem írhatok. De azt megígérem, hogy minden nevezetesebb mozgalomról gyorsan és kimerítően fogok írni.

Szebeni.

Egyletek.

Műkedvelői társulat.

Lapunk egy barátjától vesszük következő cikket, melyre jövő számunkban visszatérünk.

(L.) A lefolyt év utolsó hónapjában néhány buzgó hazafi és honleány egy három előadásból álló műkedvelői ciklust rendezett. — Az előadások sikeréről e helyen szólni két okból nem lehet s nem is szándékom. — Először elég tárgyilagosan voltak azok annak idejében bírálva, másodsor elköszönt dolog is volna az. — Annyit azonban mindazonáltal mondanom kell, hogy engem legalább teljesen kielégítettek.

Még nem volt vége a ciklusnak s már is — ha jól emlékszem — meg volt pendítve egy állandó műkedvelői társulat szervezése. Ez indítvány mind- eddig visszhangra nem talált. Lehet, hogy sokaknál az volt visszatetsző, hogy a terv a dalegylettel való közös működést ajánlotta; — lehet, hogy mások e társulat életképességét vonják kétségbe és semhogy beteg gyermeket hozzanak világra, inkább lemondanak a gyermekeiről.

Megvallom őszintén, bennem is felébredtek ilyenemű gondolatok. — A dalegylettel való közös működésnek magam is határozott ellensége vagyok. Maradjon meg a dalegylet annak, a minnek született s összpontosítsa ez csak erőit a dalra, érvényesítse a költő szavát: „Dalában él a nemzet!“

A második kérdés, vajjon életképes lesz-e ezen intézmény nálunk és a mi körülményeink között, az sokkal fontosabb, semmint egyszerűen napirendre térhetnénk felette. A ki e kérdést felemlítette, nagyon is helyesen cselekedett. Bizonyította a lefolyt ciklus második előadása, mely defícitelt járt s ha a harmadik nem fizet oly dúsan, akkor bizony oda a dicsőség!

De hát hogy lakják jól a kecske is és maradjon meg a káposzta is? E tekintetben volna nekem is szerény indítványom. Alakuljon meg ezen műkedvelői társulat, de a fennálló jótékony s kulturális egyleteink s társulataink védőszárnyai alatt. — Alakuljon olyformán, hogy az az egylet, melynek javára rendeztetik az előadás, viselje egyszersmind a költségeket is. Ez által igen fontos előny éretnék el. Az egyletek választmányai magukévá tennék az ügyet s gondoskodnának arról, hogy az előadásoknak jövedelme is legyen.

Közönségünk annyi mindenféle estélyeket látogat és pártol, bizonyára ezeket sem hagyná cserbe. Egyleteinknek csaknem mindegyike szokott évenként egy vagy több estélyt adni. — Kapcsolják össze ezeket műkedvelői előadásokkal, egyesítsék Tháliát Terpsichorával, s kettős czélt értek el vele.

Estélyük sokkal látogatottabb lesz, — terjeszteték indirekte a jó ízlést s művelődést. A mig ily társulat maga erejéből megélni nem tud, addig támogatásuk egyleteink, a melyeknek az csak nagy hasznára leend.

Az erdélyi közművelődési egyesület Kolozsvárott megalakult. Mihelyt a szervezés nehéz munkáján keresztül estek, következnek a fiókegyletek. — Kétségem sincs az iránt, hogy Brassó megye lesz az első egyike a hol a fiókegylet megalakul. Nagy Gyula úr meg is pendítette azt már egy kolozsvári lap hasábjain megjelent cikkében. — Tervezte szerint az egylet egyik szakosztályának feladata lenne, műkedvelői előadások rendezése. Ha most megalakulunk, akkor szerves egészsként olvadhatunk be.

Nekem erős meggyőződése, hogy e társulat rövid idő alatt virágzásra jutna. — Alakítsuk meg tehát. Szellemi erő van elég Brassóban. — Véleményemet elmondottam, mondja el az, a ki jobbat tud, én meghajlok előtte.

Irodalom.

Vettük a „Gondűző“ 16. számát, mely egyszersmind az 1885. év első száma, a következő részben új és érdekes tartalommal: „Újévi vers“ költemény Komócsy Józseftől; „Az új főispán“ regény Tolnai Lajostól; „A végzet“ társadalmi regény Margitay Dezsőtől; „Székely támad, székely bánja“ történeti regény P. Szathmáry Károly-tól (folytatás); „Az ó év“ rajz Balázs Sándor-tól; Ki lesz az örökös? Hartmann-Plón regénye után magyarosította Mártonffy Frigyes; „Miért nem hordok én órát?“ humoreszk Várkonyi Dezsőtől; „Anyátlan“ életkép a szerkesztőtől. A borítékon találkozunk a „Magyar gazdasszony“ állandó rovattal a család, konyha és kert számára; továbbá kedélyes apróság-

gokkal és érdekes talányokkal. Ez új évnegyed első számából azt látjuk, hogy a jelesen szerkesztett lap fokozottan emelkedik és tiszta lelkiismerettel ajánlhatjuk t. olvasóink becses figyelmébe, mert az összes hazai sajtó és a nagy közönség nyilatkozata szerint a „Gondűző“ maga nemében a legjelesebb és legolcsóbb szépirodalmi betilap, mely valóban megérdemli, hogy egyetlen művelt magyar család asztaláról se hiányozzék. Megjegyzendő, hogy a fáradhatlan, buzgó kiadó havi bérletet is indított, azért hogy 50 kr-ért havonként mindenkinek alkalmat nyujson arra, hogy személyesen győződhessék meg a lap kitűnőségéről. Ezenkívül mutatványszámmal is szolgál mindenkinek, ki e végre hozzá fordul. A lap megjelen minden vasárnap három sűrűn nyomtatott iven, finom használszínű (chamois) papírral és félvnyi színes borítékkal. Előfizetési ára: egész évre 6 frt., fél évre 3 frt., negyedévre 1 frt. 50 k., egy hónapra 50 kr. Egyes szám ára 15 kr., kapható minden könyvkereskedésben. A előfizetési pénz Székely Aladár kiadó-tulajdonoshoz küldendő. Budapesten, VII., dobuteza 14.

Helyi és vidéki hírek.

Kérelem. A farsang s így a tánczestélyek s másnemű multságok ideje beállván, kérjük lapunk t. vidéki levelezőit s barátait, hogy ezeknek lefolyásáról minket gyorsan és kimerítően értesíteni sziveskedjenek.

A szerkesztőség

Helyreigazítás. Lapunk 4-ik számának „Közönség köréből“ című rovatában „egy színházlátogató“ aláírással megjelent közleményre vonatkozólag azon helyreigazítást vettük, hogy Vald-Milárné dacára az ellentüntetésnek — egy dalt ismételt is, mit ezennel helyreigazítunk.

Öngyilkosság. Január 6 án Ball András álmalköltségen lévő egy éves önkéntes a helybeli kaszárnyában a reggeli órákban, épen abban az időben, mikor a reggeli őrzőket megszólalt, saját fegyverével agyonlőtte magát. A szerencsétlen fiatal ember kolozsvári származású s úgy társainál mint feljebbvalóinál általános szeretetben részesült. — Borzasztó tettének oka ismeretlen; összes jegyzeteit s iratait elégette s csak ezután követte el e borzasztó tettet. Temetése f. hó 8-án ment végbe a ref. egyház szertartásai szerint, melyen megjelentek a helyben állomásozó összes egyéves önkéntesek — kik koszorút tettek sírjára — azonkívül a tisztikar csaknem teljes számban s nagy közönség. A gyászhirről az ezredparancsnokság táviratilag értesítette a szülőket, a kik a temetésre már meg is jöttek. — Béke és áldás a szerencsétlen ifjú poraira! —

Halálozás. Frätschkes Albert, az osztrák-magyar bank kassai fiókjának derék tisztviselője súlyos betegen térve haza, f. hó 8-án 23 éves korában megszűnt élni. Temetése f. hó 10-én d. u. 3 órakor fog a gyászháztól — a helybeli ev. temetőben végezni. — Béke hamvaira!

Megszűnt lap. Mint biztos forrásból értesülünk, a Seps-Szentgyörgyött eddig megjelent „Nemere“ végleg megszűnt. — E lap volt Erdélynek másodsorban legidősebb lapja.

Fogarasi hírek. A hivatalnokok választása a múlt hó végén ejtetett meg. Az eddigi tisztviselők választattak meg ujolag. A jószágigazgatóság január 1-én, mint a kincstár helyettesítője italmérést kezdett. Miután ezen jog kizárólag a nagy községet illeti meg, az árulás eltildott. A sörmérsi engedély 3012 frtot, a borárulási 3108 forintot jövedelmez.

Hymen. Pávai Vajna István háromszékmegyei árvaszéki jegyző s tartalékos honvédhadnagy a napokban jegyezte el gyerőmonostori néhai Kabos László volt kir. ítélőtáblai alelnök Etelka leányát.

Szebeni hírek. Az iparos-egylet februárius 14-én bált rendez, egyleti helyiségeiben. Az erdélyi kárpát-egylet központi bizottsága f. hó 7-én tartotta ez évi első közgyűlését, melynek tárgyait az országos kiállításra küldendő tárgyak és a házi ipar emelésére megszavazott 250 frt. hová-fordítása képezték. Elhatározottak, hogy Phleps Gyulát, hi a műfaragás-zathoz nagy hajlammal bír, a sz.-kereszturi faragászati iskolába küldik további kiképzés végett.

Bál az udvarnál. F. hó 7-én a budai várpalota termeiben Ő felségeik udvari bált rendeztek, a melyre 1400 meghívó bocsátott ki. — Az összes képviselők meghívót kaptak, kivéve kettőt, kik bünvizsgálat alatt állnak. — A bálon megjelentek Ő felségeik, a koronahercegi pár, Frigyes főherceg s neje, József főherceg s neje és Koburg főherceg s neje teljes kísérettel. Az udvar este 9 órakor jelent meg a teremben, hol zajos éljenzéssel fogadtattott. Nemsokára megkezdődött a tánc is, a mely az éjjeli óráig tartott. — Az összes miniszterek, udvari s katonai méltóságok, a a főrendek s képviselők legnagyobb része megjelent — kivéve Br. Kemény Gábort, ki betegséggel igazolta magát, ugyintén báró Sennyey is. Nagy feltűnést keltett, hogy a főpap-ág egyetlen tagja sem volt jelen.

Magyar dalcsarnok létesítéséről tanácskozott tegnap délután egy nagyobb értekezlet — mint nekünk Budapestről írják az írók és művészek körében. Az egybegyűlték Solymosi Ellek színészszel élükön nagy lelkesedéssel fogadták a megpendített eszmét, s rövid tanácskozás után elhatározták, hogy egy szűkebbkörű bizottságot fognak kiküldeni a kivitel módozatainak megbeszélésére.

A spanyol földrengés. A katasztrófa még mindig nem érte végét. Alig pihent meg egy kissé a táviró

a rémhírek közlésétől, már ismét újabb rengést jelez. Egy Madridból érkezett távirat szerint Granadában már ismét erős földrengés volt, minek folytán a lakosságot páni félelem lepte el. A spanyol király, a kormány kérelmére elhatározta, hogy beutazza Andaluziát, hogy személyesen győződjék meg azon rombolásokról, melyeket ott a földrengés okozott. A kormány nagymérvű pénzsegélyeket küldött a szerencsétlenek között leendő kiosztás végett, s meghagyta, a hatóságoknak, hogy hiteles adatokat állítsanak össze, úgy a károsultak, valamint a károkról és hogy mutassák kimily állami segély szükségeltetik a szerencsétlenné lett vidékeken.

Megint vége a világnak. Az idén felelevenítik Nostradamus egyik jóslatát, mely a világ végét jelzi előre. A jóslat fordításban így hangzik:

Ha Jézus Györgykor hal kereszten,
Hogy Márk napjára sirt repesszen.
S a mennybe János naprepül —
Akkor az ég s föld összedül.

Azaz: a világnak vége lesz, ha nagypéntek ápril 23-ára, húsvét ápril 25-re és urnapja június 24-ére (János napra) esik. Ez 1886-ban így lesz. — Bizony ideje volna már, hogy végre valahára teljesedjék a jóslat, mert különben senki sem hisz többé benne.

Fekete szarvas. Grunewaldban, Berlin mellett egy erős hatalmas agancsu fekete szarvas tartózkodik, melyek a vadászok, mint az erdő különös diszét, vigyázva gondoznak és kimélnek.

Párbajozó deákok. Bécsben két fiatal orvos közt kardpárbaj folyt le. Okot reá az adott, hogy egyikük egy a másik által alkalmazott kötésen valamit javított, mire az utóbbi sértő megjegyzést tett, a melyre arczulesapás volt a válasz. A beteget a kötés megjavítása által megmentő orvos sértetlen maradt, míg a másik harcztélené lett. — Berlinben egy Holzapfel nevű egyetemi hallgatót egy Oehlke Alfréd nevű társa úgy lőtt pisztolypárbajban mellbe, hogy azonnal meghalt. A párbaj harmadik volt egész sorozatában azon kihívásoknak, melyeket Oehlke, mint a szabad tudományok egyesületének elnöke intézett egy másik tanulóegylet tagjaihoz. Oehlke kitünően tud lőni s előbbi ellenfelein is súlyos sebekek ejtett. Golyója, mely Holzapfel életét kioltotta, a jobb mellen hatolt be, keresztülfurva egy ott levő tárczát s abban egy hölgy arczképét is.

Szerencsétlenség. Egyik londoni templomban mult vasárnap leszakadt egy újra épült karzat, mely látogatókkal volt tulterhelve. Egy idős hölgy fején kapott sebe következtében rögtön meghalt; egyik fiatal embernek karja és lába eltört, s több személy megsebesült.

Szer a phylloxera ellen. A „Figaro” szerint egy szőlősgazda kitalálta a phylloxera elpusztításának módját. Szerinte elég, ha a phylloxera szőlőben júniustól szeptemberig, mikor a rovar a földből kijő, a szőlő kellő közepén baromfit tenyésztene. A javaslat egyszerűsége miatt általán feltűnést kelt; előbb nevettek rajta, de most általán megpróbálják.

Közgazdaság.

Hízó sertések mintakiállítás.

A folyó évi országos kiállítással kapcsolatos állatkiállítások közül kiváló fontossággal bír az 1885. évi szeptember 1-seje és 18-dika között Kőbányán tartandó sertéskiállítás.

A sertés-tenyésztés, mely ügyes kereskedőink és hizlalóink által támogatva az országban oly nagy lendületet nyert, bizonyára csak újabb hasznot huzhat a

hazai kereskedés gőczpontján, Kőbányán tartandó és nagyszerűnek ígérkező sertés-kiállításból. Ott lesz alkalmuk úgy a hazai érdeklődőknek, valamint a külföldről megjelenő kereskedőknek és a kormány küldötteinek megismerni sertéseink becsét.

Az országos kiállítás elnöke, Matlekovics Sándor urnak felhívását már is az a siker követte, hogy hazánk legszakavatottabb kereskedői közül egy szövetségzet létesült, mely a kivitelhez szükségglendő 300.000 forintból 100.000 forintot már is letette, hogy a mintakiállítás létesüljön.

A mintakiállítás czélja: egybehasonlító kísérleteket tenni, hogy a mintahizlalóba beállított állatok mit és mennyit fogyasztanak? az elfogyasztott táplálék után mennyit termelnek? mennyi ideig termelnek haszonra? és mennyi időt igényelnek a tökéletes kihizásra? milyen súlyt képesek elérni? hány százalék selejtezendő ki a 6—7 hónapig tartó hizlalási idő alatt? végre, hogy meg lehessen szemlélni azt, hogy a tenyésztőállatok osztályában kiállított állatok fajából származó anyag a közvetlen szomszédságban levő hizlaló kiállításban milyenné fejlődött?

Tekintettel arra, hogy a sertés hizlalás Erdélyben az utolsó években nemcsak nagy lendületet nyert, de valójában az országnak e tekintetben egyik legényegesebb része, a mely kőbányai főtelepnek tekintélyes kontingensét képezi s ennél fogva kereskedőink, különösen azonban a hizlalók ebben különösen érdekeltek, jó szolgálatot véltünk tehetni ezeknek, ha erről eleve értesítjük.

A lefolyt év vége felé ugyan sertés kereskedelmünk a kitört száj- és korömbetegség miatt nagy vereséget szenvedett, sőt modhatjuk, még mindég stagnál; de reméljük, hogy a határozat rövid idő múlva teljesen felszabadulván, az üzlet annál nagyobb rohammal indul meg.

A hizlalás foganatosisására egy különbizottság fog felügyelni, mely minden szükséges adatot feljegyez, hogy az eredmény a legbiztosabb módon legyen megállapítható. Minden tenyésztő, ki a minta kiállításon részt óhajt venni, ebbeli szándékát Pfeiffer Mátyás urnál (Budapest, Kecskeméti-utca 14. sz.) legkésőbb 1885. évi január hó 15-ikéig jelentheti be; megnevezvén a darab számot, a mennyivel szerepelni óhajt. Megjegyeztetik, hogy 100 darabnál kevesebbol egyféle sertésből nem fogadtatik el.

A bejelentett sertéseknek páronként legalább 100 kilogramm élő súlylyal kell birni; páronként 160 kilónál nehezebb sertések nem fogadtatnak el. Az álatok márczius hó elején küldendők fel Kőbányára, hol azok átvételnek és osztályzatuk megállapítatik. A vételár megállapítására a békésgyulai Pál napi (téli) vásáron elért árak lesznek irányadók; eze jegyzésére Lipthay István miniszteri tanácsos ur elnöklete alatt három hizlalóból, és három tenyésztőből álló bizottság fog kimenni.

Felhívás a baromfitenyésztőkhöz. Dr. Azary Ákos, a budapesti állatorvosi intézet tanára felhívást intéz a baromfitenyésztőkhöz, melyben utalva a baromfitenyésztés nagy fontosságra s a veszélyekre, melyek azt fenyegetik, kijelenti, hogy a budapesti állatorvosi tanintézetbe, czime alatt küldött baromfi hullákat minden díj nélkül megvizsgál, felboncsol s a halált okozott betegségekről, ezek természetéről, gyógykezeléséről a beküldőknek felvilágosítást nyújt a »Gallus« című szaklapban. — A hulla fűrészpörba takarva vagy borszeszszel itatott vászonba göngyölve küldendő, romló bonczatani készítmény megjelöléssel.

Ingatlanok árverése f.hó II—17-eig.

Brassóban, a brassói kir. telekkönyvi irodában: 1. Folyó hó 12-én d. e. 9 órakor, a néhai Molnár Márton és neje szül. Istók Sára hagyatékához tartozó, a Kőbányában 23-hoz. a. levő faház és udvar. Kikiáltási ár 480 frt. Birói kiküldött Nemes Péter kir. közjegyző. 2. Folyó hó 16-án d. e. 9 órakor, a Bolgárszegben, »pe Koaste« utcában 1213 hsz. a levő faház és kertnek Muntean Neculae-t megillető felerésze 326 frt. kikiáltási ár mellett. Birói kiküldött Nemes Péter kir. közjegyző.

Szászhermányban a községi irodában: A Bálye Juon és Anna tulajdonát köpező 4609 és 8368 hrszámú fekvők 54 frt. kikiáltási ár mellett f. hó 15-én d. e. 9. orakor. Birói kiküldött Langer Ede bir. vjtó.

Törösváron a községi irodában: Enescu Zenofic fundátai lakost a következő fekvőkből megillető jutaléka u. m. a 8338. 8343 hrsz. fekvő 16 frt; a 8384. 8385 hrsz. fekvő 135 fét. és a 9135/2 és 9136/2 hrsz. fekvő 63 frt. kikiáltási ár mellett f. hó 15-én d. e. 9 órakor. A foganatosisát végett a zernesti kir. jbság van megkeresve. Árverezők kötelesek a kikiáltási ár 10% át készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni. Az ingatlanok esetleg a kikiáltási áron alul is el fognak adatni.

Piaczi árak

Brassóban, 1885. január 9-én.

H e o t ó l i t e r	Buza	legszebb	5.60
		közepes	5.30
		vegyes	4.80
	Rozs	legszebb	3.60
		közepes	3.40
	Árpa	legszebb	3.50
		közepes	3.20
	Zab	legszebb	2.20
		közepes	3.—
	Törökbuza		3.—
			4.—
	Kása		5.60
			6.60
	Lencse		4.10
			10.—
k i l o g r .	Faggyu (friss)	Marhahus	1.—
		Disznóhus	—40
		Juhhus	—48
			—24
			—36

Brassai piaczi árfolyam.

Brassó, 1885 január hó 9-én.

Román papírpénz à 20 frankos	8.42 vétel	8.45 eladás.
ezüstpénz à 20	8.35	8.42
Napoleon d'or	9.75	9.77
Török lira	10.98	10.02
Orosz imperial	9.98	10.—
Arany	5.70	5.73
Orosz papírrubel	127.75	128.25

Felelős szerkesztő: Sztérenyi József.

Kiadótulajdonos: Alexi könyvnyomdája.

ALEXI KÖNYVNYOMDÁJA

Brassó, színház utca 95

(saját házában)

ajánlja magát mindennemű szakmájába vágó könyvnyomdai munkák gyors, pontos, izléses és jutányos elkészítésére.